

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

Sekcja 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu:

ORiolis GL-4 SAE 80W

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

1.2.1. Zastosowania zidentyfikowane:

ORiolis GL-4 SAE 80W jest przeznaczony do stosowania w przekładniach średniobciążonych (w tym również hipoidalnych), zainstalowanych w samochodach osobowych, ciężarowych, autobusach i innych pojazdach.

1.2.2. Zastosowania odradzane: Brak.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

LOTOS Oil Sp. z o.o., 80-718 Gdańsk, ul. Elbląska 135

tel.: +48 58 326 43 00, fax: +48 58 308 84 18

reach@grupalotos.pl

www.lotos.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego:

LOTOS Straż i Zakładowy Punkt Alarmowy: 058-308-81-99; 058-308-81-09 *czynne całą dobę.*

Sekcja 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny:

Klasyfikacja zgodna z Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 [CLP]:

Skin Sens. 1 H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

2.2. Elementy oznakowania:

Oznakowanie zgodne z Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 [CLP]:

Uwaga

H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

P272 Zanieczyszczonej odzieży ochronnej nie wносить poza miejsce pracy.

P280 Stosować rękawice ochronne i ochronę oczu.

P302 + P352 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: umyć dużą ilością wody.

P333 + P313 W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/ zgłosić się pod opiekę lekarza.

Karta Charakterystyki		
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami		
LO/8/05		
Data wydania:	2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja:	2017-08-18	

P501 Zawartość/pojemnik usuwać do miejsca składowania odpadów.

2.3. Inne zagrożenia:

Mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB. W przypadku awarii urządzeń pracujących w wysokich temperaturach i ciśnieniach istnieje możliwość wniknięcia produktu przez skórę do tkanek podskórnych. Podczas prac z gorącym produktem istnieje niebezpieczeństwo oparzeń termicznych. Produkt może powodować podrażnienie układu oddechowego w przypadku, gdy występuje w postaci mgły olejowej lub w postaci gorących oparów, lub po połknięciu. Badania przeprowadzone dla podobnych produktów nie wykazały działań szkodliwych dla oczu lub wykazały występowanie lekkich podrażnień.

Sekcja 3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. **Substancje:** nie dotyczy

3.2. **Mieszaniny:**

rejestracji	Numer		Stężenie [%m/m]	Nazwa substancji	Klasyfikacja substancji zgodnie z CLP
	CAS	WE			
01-2119540515-43-XXXX	68937-96-2	273-103-3	<2,3	Polisiarczek alkilowy	Aquatic Chronic 3, H412 Skin Sens. 1B, H317
01-2119493620-38-XXXX	-	931-384-6	<0,5	Produkty reakcji kwasu bis(4-metylopentan-2-ylo)ditiofosforowego z tlenkiem fosforu, tlenkiem propylenu i aminami, C12-14 alkil (rozgałęziony)	Acute Tox. 4, H302 Aquatic Chronic 2, H411 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317
-	7173-62-8	230-528-9	<0,1	N-oleilo-1,3-diaminopropan	Met. Corr. 1, H290 Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 STOT RE 1, H372 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410 M acute = 10 M chronic = 1
-	13539-13-4	236-912-2	<0,1	Pochodna 2,5-dimercapto-1,3,4-tiadiazolu	Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1A, H317

Sekcja 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. **Opis środków pierwszej pomocy:**

Przez drogi oddechowe:

Objawy: podrażnienie dróg oddechowych wywołane nadmiernym narażeniem na wyziewy, mgły lub opary.

Wdychanie jest mało prawdopodobne ze względu na niską prężność par substancji w temperaturze otoczenia. W przypadku objawów spowodowanych wdychaniem

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

wyziewów, mgieł lub oparów produktu: O ile jest to bezpieczne, przenieść poszkodowanego do spokojnego i dobrze wentylowanego miejsca.

Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny i:

- Poszkodowany nie oddycha - Upewnić się, czy nie ma przeszkód w oddychaniu i zapewnić sztuczne oddychanie w wykonaniu przeszkolonego personelu. W razie konieczności wykonać masaż serca i uzyskać pomoc medyczną.

- W przypadku, gdy poszkodowany oddycha - Umieścić poszkodowanego w pozycji bezpiecznej. W razie potrzeby podać tlen.

W przypadku utrzymujących się trudności z oddychaniem zwrócić się do lekarza.

W przypadku kontaktu ze skórą:

Objawy: sucha skóra, podrażnienie w przypadku powtarzającego się lub przedłużającego narażenia. W przypadku zetknięcia się z produktem o wysokiej temperaturze może dojść do oparzeń.

Zdjąć skażoną odzież oraz obuwie i pozbyć się ich w sposób bezpieczny. Umyć skażoną część ciała wodą z mydłem. W przypadku wystąpienia i utrzymywania się podrażnienia, obrzmienia lub zaczerwienienia skóry zwrócić się do lekarza.

Podczas stosowania urządzeń wysokociśnieniowych może dojść do wstrzyknięcia przezskórnego. W przypadku obrażeń spowodowanych wysokim ciśnieniem niezwłocznie zwrócić się o pomoc medyczną. Nie czekać na pogłębienie się objawów. Lekkie poparzenia należy schłodzić: Trzymać poparzoną część ciała pod strumieniem zimnej wody przez przynajmniej pięć minut lub do momentu zelżenia bólu. Koniecznie zapobiec hipotermii.

Nie okładać oparzeń lodem. Ostrożnie zdjąć nieprzywierającą odzież. **NIE WOLNO** próbować usuwać części odzieży przyklejonych do poparzonej skóry. Należy odcinać odzież wokół tych miejsc.

W każdym przypadku poważnego oparzenia zwrócić się do lekarza.

Po dostaniu się do oczu:

Objawy: nieznaczne podrażnienie. W przypadku zetknięcia się z produktem o wysokiej temperaturze może dojść do oparzeń.

Ostrożnie przepłukiwać wodą przez kilka minut. Jeśli to możliwe i łatwe do wykonania, wyjąć poszkodowanemu soczewki kontaktowe. Kontynuować płukanie.

W przypadku wystąpienia i utrzymywania się podrażnienia, niewyraźnego widzenia lub obrzęku, należy zwrócić się do specjalisty.

W przypadku zachłapania oka gorącym produktem, należy je niezwłocznie schłodzić pod strumieniem zimnej, bieżącej wody, aby rozproszyć nagromadzone ciepło. Niezwłocznie zwrócić się do lekarza w sprawie oceny stanu i późniejszego leczenia poszkodowanego.

Spożycie / aspiracja:

Objawy: spodziewana niewielka liczba lub brak objawów. Mogą ewentualnie pojawić się nudności i biegunka.

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

W przypadku połknięcia, należy zawsze przyjąć, że doszło do wdychania/aspiracji. Zwrócić się o pomoc do lekarza specjalisty lub skierować poszkodowanego do szpitala. Nie czekać na pogłębienie się objawów.

Nie prowokować wymiotów, ponieważ zachodzi ryzyko zachłyśnięcia/aspiracji.

Nie podawać nic doustnie osobie nieprzytomnej.

Jeśli wystąpią wymioty, głowę poszkodowanego należy utrzymywać nisko, aby nie doszło do wniknięcia wymiocin do płuc (aspiracji) Po ustaniu wymiotów umieścić poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, z nogami lekko uniesionymi.

- 4.2. **Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:** Krótkie podsumowanie informacji dotyczących ostrych i opóźnionych objawów oraz skutków narażenia: nie określono.
- 4.3. **Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym:** Informacje dotyczące wskazań klinicznych i monitoringu medycznego w kierunku opóźnionych skutków: nie określono.

Sekcja 5. **POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**

5.1. **Środki gaśnicze:**

Odpowiednie środki gaśnicze:

- Piana (wyłącznie przeszkolony personel)
- Mgła wodna (wyłącznie przeszkolony personel)
- Suchy proszek chemiczny
- Dwutlenek węgla
- Inne gazy obojętne (zgodnie z przepisami)
- Piasek lub ziemia

Nieodpowiednie środki gaśnicze:

Nie kierować strumieni wody bezpośrednio na płonący produkt; mogą spowodować rozpryski substancji i rozprzestrzenianie się ognia. Należy zapobiegać jednoczesnemu stosowaniu piany i wody na tej samej powierzchni, ponieważ woda niszczy pianę.

5.2. **Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:**

Produkty spalania:

Niepełne spalanie często powoduje powstawanie złożonej mieszaniny cząstek stałych i ciekłych unoszących się w powietrzu oraz gazów, w tym tlenku węgla oraz nieokreślonych związków organicznych i nieorganicznych.

5.3. **Informacje dla straży pożarnej:**

W przypadku rozległego pożaru lub pożaru w miejscach ograniczonych czy też słabo wentylowanych, należy stosować pełną ognioodporną odzież ochronną oraz autonomiczny aparat oddechowy z maską pełną działający na zasadzie nadciśnienia.

Karta Charakterystyki		
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami		
LO/8/05		
Data wydania:	2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja:	2017-08-18	

Sekcja 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Informacje ogólne:

Powstrzymać lub opanować wyciek u źródła, o ile jest to bezpieczne. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwolnionym materiałem. Stać pod wiatr. Z wyjątkiem niewielkich wycieków, jeśli to możliwe, wykonalność wszelkich czynności należy każdorazowo poddawać ocenie i opinii odpowiednio przeszkolonej i kompetentnej osoby kierującej akcją ratowniczą. Jeśli jest to bezpieczne, wyeliminować wszystkie źródła zapłonu (np. elektryczność, iskry, ogień, pochodnie). W razie konieczności należy powiadomić odpowiednie władze zgodnie ze stosownymi przepisami.

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:

6.1.1. Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:

Utrzymywać personel nieuczestniczący w akcji z dala od terenu wycieku. Zaalarmować personel ratowniczy.

6.1.2. Dla osób udzielających pomocy:

Odzież i wyposażenie:

Niewielkie wycieki: zwykle odpowiednia jest standardowa antystatyczna odzież robocza. Znaczne wycieki: pełen kombinezon z antystatycznego materiału odpornego na czynniki chemiczne.

Rękawice robocze zapewniające skuteczne zabezpieczenie przed czynnikami chemicznymi, szczególnie węglowodorami aromatycznymi. Uwaga: rękawice wykonane z poliocianu winylu nie są wodoszczelne, dlatego nie nadają się do zastosowania w nagłych wypadkach. Kask roboczy. Antystatyczne, antypoślizgowe obuwie ochronne (długie lub krótkie). Okulary ochronne i/lub osłona twarzy, jeśli możliwe lub spodziewane jest zachłapanie oczu lub inny kontakt z nimi. Ochrona dróg oddechowych będzie konieczna wyłącznie w szczególnych przypadkach (np. powstawanie mgieł). W zależności od ilości rozlanej substancji oraz szacowanego zakresu narażenia można zastosować półmaskę lub pełną maskę oddechową z połączonymi filtrami przeciwpyłowymi/filtrami oparów substancji organicznych albo autonomiczny aparat oddechowy. Jeśli nie można w pełni ocenić sytuacji lub jeśli istnieje zagrożenie niedoborem tlenu, należy stosować wyłącznie autonomiczny aparat oddechowy.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zapobiec przedostaniu się produktu do kanałów ściekowych, rzek i innych zbiorników wodnych lub przestrzeni podziemnych (tuneli, piwnic itd.).

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

6.3.1. Zalecenia dotyczące zapobiegania rozprzestrzenianiu się wycieku:

Na powierzchni ziemi: W razie konieczności otoczyć produkt wałem ochronnym z suchej ziemi, piasku lub innego materiału niepalnego. Znaczne wycieki można ostrożnie pokryć

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

pianą (o ile jest dostępna), aby ograniczyć ryzyko pożaru. Nie stosować strumieni bezpośrednich. Zapewnić skuteczną wentylację wewnątrz budynków lub w przestrzeniach zamkniętych.

Na powierzchni wody: W przypadku niewielkich wycieków do wód zamkniętych (tj. w portach), zabezpieczyć produkt za pomocą pływających zapór lub innego wyposażenia. Zebrać rozlany produkt za pomocą specjalnych pływających absorbentów. O ile to możliwe, należy opanować duże wycieki na wodach otwartych za pomocą barier pływających lub innych środków mechanicznych. Jeśli to niemożliwe, należy kontrolować rozprzestrzenianie się wycieku i zebrać produkt za pomocą szumowania lub innymi stosownymi środkami mechanicznymi.

6.3.2. Zalecenia dotyczące likwidacji wycieku:

Na powierzchni ziemi: Zebrać rozlany produkt za pomocą odpowiednich, niepalnych materiałów. Zebrać niezwiązany produkt dostępnymi środkami. Przenieść zebrany produkt i inne zanieczyszczone materiały do odpowiednich zbiorników lub pojemników w celu odzyskania lub pozbycia się ich w bezpieczny sposób. W przypadku skażenia gleby należy usunąć skażoną warstwę i poddać uzdatnieniu zgodnie z przepisami miejscowymi.

Na powierzchni wody: Zebrać odzyskany produkt i inne materiały do odpowiednich zbiorników lub pojemników w celu odzysku lub pozbycia się w bezpieczny sposób.

6.3.3. Informacje na temat niewłaściwych metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się skażenia: nie określono.

6.4. **Odniesienia do innych sekcji:**

Dodatkowe informacje na temat indywidualnych środków ochrony - patrz sekcja 8.

Dodatkowe informacje o odpadach - patrz sekcja 13.

Sekcja 7. **POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE**

7.1. **Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:**

7.1.1. Zalecenia, dotyczące bezpiecznego stosowania:

Podczas prac z produktem należy przestrzegać ogólnych zasad i przepisów BHP i P. Poż. Trzymać z dala od źródeł ciepła/iskier/otwartego ognia/gorących powierzchni. Stosować i przechowywać wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym miejscu. Unikać kontaktu z produktem. Unikać uwalniania do środowiska.

7.1.2. Zalecenia dotyczące ogólnej higieny pracy:

Zapewnić wdrożenie odpowiednich czynności porządkowych. Nie wolno dopuścić do gromadzenia się zanieczyszczonych materiałów w miejscu pracy ani trzymać ich w kieszeniach. Trzymać z dala od żywności i napojów. Podczas użytkowania produktu nie wolno spożywać pokarmów i napojów ani palić tytoniu. Po pracy z substancją dokładnie umyć ręce. Po zakończeniu zmiany zdjąć zanieczyszczoną odzież.

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności:

Zabezpieczyć przed ładunkami elektrostatycznymi. Unikać nagłego nalewania (z rozpryskiwaniem) dużych ilości gorącego produktu w postaci płynnej. Unikać kontaktu ze skórą. Unikać wdychania wyziewów/mgły. Nie połykać. Unikać ryzyka poślizgnięcia. W razie potrzeby stosować odpowiednie środki ochrony osobistej. Więcej informacji nt. środków ochrony zawiera sekcja 8.2.

Plan składowiska, konstrukcja zbiornika oraz wyposażenie i procedury robocze muszą spełniać wymagania stosownych przepisów europejskich, krajowych i miejscowych. Instalacje do przechowywania substancji należy wyposażyć w odpowiednie obwałowanie, aby zabezpieczyć ziemię i wodę przed skażeniem w przypadku wycieków lub rozlania. Czyszczenie, przeglądy i konserwację wnętrza zbiorników zasobnikowych mogą wykonywać wyłącznie osoby odpowiednio wyposażone i wykwalifikowane, zgodnie z przepisami krajowymi, miejscowymi lub wewnątrzfirmowymi. Przechowywać z dala od utleniaczy.

Zalecane materiały do produkcji zbiorników lub ich wyłożeń to stal miękka, w tym nierdzewna. Nieodpowiednie materiały: niektóre materiały syntetyczne mogą nie nadawać się do produkcji pojemników i ich wyłożeń w zależności od specyfikacji i planowanego zastosowania materiału. Kompatybilność należy uzgodnić z producentem.

Jeśli produkt dostarcza się w pojemnikach: Trzymać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu lub w pojemniku odpowiednim dla tego rodzaju produktu. Trzymać pojemniki szczelnie zamknięte i odpowiednio oznaczone. Puste pojemniki mogą zawierać palne pozostałości produktu. Pustych pojemników nie wolno spawać, zgrzewać, nawiercać, ciąć ani spalać, o ile nie zostały odpowiednio oczyszczone.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe: Brak.

Sekcja 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli:

8.1.1. Wartości graniczne narażenia NDS substancji:

	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/m ³]	NDSP [mg/m ³]	Uwagi
Oleje mineralne wysokorafinowane z wyłączeniem cieczy obróbkowych - frakcja wdychalna.	5	-	-	-

8.1.2. Informacje nt. obecnie zalecanych procedur monitorowania:

Postępować zgodnie z przepisami w zakresie monitoringu czystości powietrza oraz np. według następujących polskich norm: PN-Z-04008-7:2002 „Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników”.

8.1.3. Wartości DNEL i PNEC: Brak danych.

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

8.2. Kontrola narażenia:

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli:

Stosować wentylację ogólną pomieszczeń oraz wentylację miejscową wywiewną usuwającą pary z miejsc ich emisji. Wywiewniki wentylacji ogólnej powinny znajdować się w górnej części pomieszczenia oraz przy podłodze, a wentylacja miejscowa przy płaszczyźnie roboczej lub poniżej. Wentylacja miejscowa jest niezbędna w przypadku powstawania mgieł i oparów.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:

a) ochrona oczu lub twarzy: Stosować okulary ochronne, a w przypadku zagrożenia rozpryskiwaniem - pełną osłonę głowy, twarzy i szyi.

b) ochrona skóry: W celu zminimalizowania ewentualnego ryzyka zaleca się stosowanie odzieży ochronnej oraz olejoodpornych rękawic (np. nitrylowe) i obuwia roboczego przystosowanych także do kontaktu z gorącymi przedmiotami.

c) ochrona dróg oddechowych: Nie wymaga się specjalnego zabezpieczenia, nie należy jednak wdychać par produktu. Jeżeli istnieje ryzyko narażenia na kontakt ze stężonymi oparami lub ryzyko powstania mgły olejowej, należy stosować maskę ochronną z pochłaniaczem typu A.

d) zagrożenia termiczne: Rękawice powinny być termoodporne i izolowane termicznie, jeśli możliwe lub spodziewane jest zetknięcie się z gorącym produktem.

8.2.3. Kontrola narażenia środowiska:

Brak danych.

Sekcja 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

Wygląd	ciecz o zabarwieniu od jasnożółtego po bursztynowe
Zapach	charakterystyczny olejowy
Próg zapachu	brak danych
pH	brak danych
Temperatura topnienia/krzepnięcia	brak danych
Początkowa temp. wrzenia i zakres temperatur wrzenia	brak danych
Temperatura zapłonu	min: 180 °C (tygiel otwarty)
Szybkość parowania	brak danych
Palność (ciała stałego, gazu)	brak danych
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości	brak danych
Prężność par	brak danych
Gęstość par	brak danych
Gęstość względna	nie normalizuje się (podana w atestach)
Rozpuszczalność	rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych

Karta Charakterystyki

zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami

LO/8/05

Data wydania: 2005-05-31
Aktualizacja: 2017-08-18

Wyd. nr 6

Współczynnik podziału n-oktanol/woda (log/Kow)	brak danych
Temperatura samozapłonu	brak danych
Temperatura rozkładu	brak danych
Lepkość kinematyczna	min. 7,0 mm ² /s w 100°C
Właściwości wybuchowe	brak danych
Właściwości utleniające	brak danych

9.2. **Inne informacje:** Powyższe dane są wartościami typowymi i nie stanowią specyfikacji.

Sekcja 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność:

W warunkach użytkowania nie wykazuje zwiększonej reaktywności.

10.2. Stabilność chemiczna:

W zalecanych warunkach produkt stabilny.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

W warunkach użytkowania nie powoduje niebezpiecznych reakcji.

10.4. Warunki, których należy unikać:

W warunkach atmosfery wybuchowej unikać źródeł zapłonu i działania ciepła.

10.5. Materiały niezgodne:

Silne utleniacze.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu:

W wysokich temperaturach może następować rozkład termiczny produktu. Charakterystyka powstałych produktów będzie zależeć od warunków rozkładu. Mogą wydzielać się gazy i opary: tlenki węgla, siarki, azotu, siarkowodór oraz węglowodory.

Sekcja 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:

a) Toksyczność ostra

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

b) Działanie żrące/drażniące na skórę

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

c) Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

d) Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę

W oparciu o zawartości składników, kryteria klasyfikacji są spełnione. Produkt zawiera polisarczek alkilowy, produkty reakcji kwasu bis(4-metylopentan-2-yloditiofosforowego z tlenkiem fosforu, tlenkiem propylenu i aminami, C12-14 alkil (rozgałęziony) oraz pochodną 2,5-dimercapto-1,3,4-tiadiazolu.

e) Działanie mutagenne na komórki rozrodcze

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

f) Działanie rakotwórcze

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

g) Szkodliwe działanie na rozrodczość

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

h) Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

i) Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

j) Zagrożenie spowodowane aspiracją

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Sekcja 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu:

Brak danych dotyczących ekotoksyczności mieszaniny.

12.3. Zdolność do bioakumulacji:

Brak specyficznych danych. Współczynnik biokoncentracji (BCF) nie jest oznaczony. Badania wykazały, że BCF dla niektórych produktów ropopochodnych jest nieznaczny ze względu na słabą rozpuszczalność produktu w wodzie.

12.4. Mobilność w glebie:

Produkt gromadzi się na powierzchni wody i w przypadku jego dużych ilości następuje zmniejszenie transferu tlenu do wody.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Brak danych.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania:

Produkt nie zawiera substancji niebezpiecznych dla warstwy ozonowej.

Sekcja 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Uwaga: Puste pojemniki mogą zawierać palne pozostałości produktu. Pustych pojemników nie wolno spawać, zgrzewać, nawiercać, ciąć ani spalać, o ile nie zostały odpowiednio oczyszczone.

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów:

Nie usuwać odpadu do kanalizacji, nie dopuścić do zanieczyszczenia nim wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby. Stosować pojemniki na odpady odporne na węglowodory, zamykane i oznakowane.

Produkt nie nadający się do użycia lub przepracowany (zużyty) należy skierować do najbliższego punktu zajmującego się zbiórką olejów odpadowych.

Zewnętrzne odzyskiwanie i recykling odpadów powinny być zgodne ze stosownymi przepisami miejscowymi i/lub krajowymi. Opakowania jednorazowego użytku utylizować zgodnie

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

z obowiązującymi przepisami dotyczącymi postępowania z odpadami opakowaniowymi. Natomiast opakowania wielokrotnego użytku mogą być ponownie wykorzystane po oczyszczeniu.

Postępować z odpadami zgodnie z przepisami prawnymi.

Sekcja 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Rodzaj transportu: Transport lądowy (ADR/RID):

- 14.1. **Numer UN (numer ONZ):** nie dotyczy
- 14.2. **Prawidłowa nazwa przewozowa UN:** nie dotyczy
- 14.3. **Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:** nie dotyczy
- 14.4. **Grupa pakowania:** nie dotyczy
- 14.5. **Zagrożenia dla środowiska:** nie dotyczy
- 14.6. **Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:** nie dotyczy
- 14.7. **Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC:** nie dotyczy

Produkt nie jest niebezpieczny w rozumieniu przepisów ADR.

Sekcja 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

- 15.1. **Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:**
 - 15.1.1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów (Dz. Urz. UE seria L nr 396 z 30 grudnia 2006r. oraz sprostowanie Dz. Urz. UE seria L nr 136 z 29 maja 2007r. z późn. zm.)
 - 15.1.2. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. Urz. UE seria L nr 132 z dnia 29 maja 2015r.)
 - 15.1.3. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U.11.63.322 z późn. zm.)
 - 15.1.4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE seria L nr 353 z 31 grudnia 2008r. z późn. zm.)
 - 15.1.5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U. 2013 poz. 21 z późn. zm.)
 - 15.1.6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 października 2015r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. 2015.1694 z późn. zm.)

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

15.1.7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2014.817 z późn. zm.)

15.1.8. Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. WE seria L nr 286 z 31 października 2009r. z późn. zm.)

15.1.9. Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR)

15.2. **Ocena bezpieczeństwa chemicznego:** Brak dla mieszaniny.

Sekcja 16. INNE INFORMACJE

Zakres aktualizacji:

Zaktualizowano klasyfikację i oznakowanie. We wcześniejszym wydaniu produkty PARUS GL-4 SAE 80W/90 i ORIOLIS GL-4 SAE 80W zawarte były na jednej, wspólnej karcie charakterystyki. Olej PARUS został przeniesiony na kartę o identyfikatorze LO/13/17 ze względu na inne oznakowanie. Dostosowano kartę do wymogów Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830. Dokonano przeglądu pod względem merytorycznym i graficznym.

Klasyfikacja mieszaniny:

Pod względem zagrożeń zdrowotnych i środowiskowych produkt klasyfikowano na podstawie danych dla składników.

Źródła kluczowych danych, na podstawie których opracowano Kartę Charakterystyki oraz możliwość uzyskania dalszych informacji:

Niniejszą Kartę Charakterystyki wykonano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu REACH, z wykorzystaniem informacji przedstawionych w dokumentacji rejestracyjnej, technologicznej, na podstawie dostępnych wiadomości literaturowych opisanych m.in. przez specjalnie do tego celu powołane organizacje międzynarodowe oraz według najlepszej naszej wiedzy. Analizy własności fizykochemicznych są wykonywane na bieżąco w Grupie LOTOS S.A.

Literatura:

[1] Obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

[2] Warunki techniczne.

[3] Karty Charakterystyki Substancji/Mieszanin Niebezpiecznych oraz nie zaklasyfikowanych jako niebezpieczne.

Wykaz skrótów:

PBT (Persistent Bioaccumulable Toxic) - trwałe, zdolne do bioakumulacji i toksyczne; vPvB (Very Persistent, Very Bioaccumulative) - bardzo trwałe i ulegające bioakumulacji w bardzo dużym stopniu; DNEL (Derived No Effect Level) - pochodny poziom niepowodujący zmian; PNEC (Predicted No Effect Concentration) - przewidywane stężenie nie powodujące niekorzystnych skutków dla środowiska; NDS - najwyższe dopuszczalne stężenie; NDSCh - najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe; NDSP – najwyższe dopuszczalne stężenie

Karta Charakterystyki	
zgodna z załącznikiem II do Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) z późniejszymi zmianami	
LO/8/05	
Data wydania: 2005-05-31	Wyd. nr 6
Aktualizacja: 2017-08-18	

pułapowe; Aquatic Chronic 3 - Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego - zagrożenie przewlekłe, kategoria 3; Skin Sens. 1B - Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1B; Acute Tox. 4 - Toksyczność ostra, kategoria zagrożenia 4; Aquatic Chronic 2 - Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego - zagrożenie przewlekłe, kategoria 2; Eye Dam. 1 - Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 1; Skin Sens. 1 - Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1; Met. Corr. 1 - Substancje powodujące korozję metali, kategoria zagrożenia 1; Skin Corr. 1B - Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożeń 1B; STOT RE 1 - Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane, kategoria zagrożenia 1; Aquatic Acute 1 - Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego - zagrożenie ostre, kategoria 1; Aquatic Chronic 1 - Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego - zagrożenie przewlekłe, kategoria 1; Skin Irrit. 2 - Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2; Eye Irrit. 2 - Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 2; Skin Sens. 1A - Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1A; H412 - Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.; H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry.; H302 - Działa szkodliwie po połknięciu.; H411 - Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.; H318 - Powoduje poważne uszkodzenie oczu; H290 - Może powodować korozję metali.; H314 - Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.; H372 - Powoduje uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie.; H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.; H410 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.; H315 - Działa drażniąco na skórę.; H319 - Działa drażniąco na oczy.

OŚWIADCZENIE

Informacje przedstawione w niniejszej Karcie Charakterystyki zawierają stan naszej wiedzy na dzień wydania Karty. Zwracamy uwagę Dalszym Użytkownikom i Dystrybutorom, że nie ponosimy odpowiedzialności za niewłaściwe stosowanie naszego produktu w sposób inny niż przez nas zalecany. Środki ostrożności odnośnie zdrowia i bezpieczeństwa oraz porady w sprawach ochrony środowiska zapisane w tej Karcie nie muszą być odpowiednie dla wszystkich indywidualnych osób czy sytuacji. Obowiązkiem Stosującego jest dokonanie oceny oraz stosowanie opisanego produktu w sposób bezpieczny i zgodnie z całym obowiązującym prawem i przepisami. Przepisy wymienione w Karcie w żaden sposób nie zwalniają Użytkownika z przepisów dotyczących jego działalności.

Niniejszy dokument opracowano w Grupie LOTOS S.A.

**KARTĘ CHARAKTERYSTYKI NALEŻY BEZZWŁOCZNIE PRZEKAZAĆ W DÓŁ
ŁAŃCUCHA DOSTAW**